



Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.410.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 18277 Pani Posłanki Lidii Czechak wraz z grupą posłów, „w sprawie braku realnych efektów reform publicznych służb zatrudnienia oraz anachronicznego systemu kwalifikacji systemu osób bezrobotnych”, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Na wstępie informuję, że ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r. poz. 620 z późn. zm.) stanowi realizację zobowiązań wynikających z Krajowego Planu Odbudowy.

Ewaluacja wprowadzonych tym aktem przepisów nastąpi po 2 latach ich obowiązywania, tj. po 31 maja 2027 r. Na dzień dzisiejszy jest zbyt wcześnie, by formułować jednoznaczne wnioski dotyczące skuteczności wszystkich wprowadzonych rozwiązań. Będzie to możliwe po zgromadzeniu danych obejmujących dłuższy okres funkcjonowania przepisów, m.in. po zakończeniu cyklu aktywizacji i obserwacji trwałości zatrudnienia. Kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej monitoruje działanie ustawy i analizuje informacje oraz uwagi przekazywane przez wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy, partnerów rynku pracy czy organizacje pracodawców. Wyniki monitoringu będą podstawą do oceny wdrożonych przepisów i ewentualnego przygotowania odpowiednich zmian legislacyjnych.

Pomimo krótkiego okresu, jaki upłynął od wejścia ustawy w życie należy zauważyć, że w I kw. 2026 r. zarówno współczynnik aktywności zawodowej, jak i wskaźnik zatrudnienia w grupie osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) wzrósł w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego (współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku produkcyjnym wzrósł r/r o 0,8 pkt. proc. do 82,2%, a wskaźnik zatrudnienia osób w wieku produkcyjnym wzrósł r/r o 1,0 pkt. proc. do 79,5%).

W I kw. 2026 r. liczba pracujących wyniosła 17,2 mln (r/r wzrost o 177 tys.), przy czym w wieku produkcyjnym było 16,4 mln pracujących (r/r wzrost o 106 tys.). Liczba pracujących na umowach o pracę wyniosła 13,9 mln (r/r wzrost o 91 tys.), z czego 11,8 mln osób pracowało na umowach na czas nieokreślony (r/r wzrost o 115 tys.). Zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych wg BAEL (do 580 tys. - spadek o 20 tys. r/r) i biernych zawodowo w wieku produkcyjnym (do 3,7 mln - spadek o 194 tys. r/r).

W czerwcu 2026 r. stopa bezrobocia w Polsce liczona zgodnie z definicją przyjętą przez Eurostat wyniosła 3,1% wobec średniej dla UE na poziomie 6,0%. Oznacza to, że Polska razem z Cyprzem (3,0%) Bułgarią (3,0%) i Czechami (3,3%) utrzymuje jedną z najniższych stóp bezrobocia w Unii Europejskiej.

Według sprawozdania MRPiPS-01 od wejścia w życie ustawy do końca maja 2026 roku w programach aktywizacyjnych (prace subsydiowane, staże, szkolenia, prace społecznie

użyteczne) oferowanych przez urzędy pracy rozpoczęło udział 150,1 tys. osób bezrobotnych.

Ustawa zwiększyła indywidualizację pomocy na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców. Dzięki wprowadzonym przepisom każda osoba szukająca pracy ma wyznaczonego opiekuna - doradcę ds. zatrudnienia, który odpowiada m.in. za przygotowanie Indywidualnego Planu Działania (IPD), na który składają się działania realizowane przez urząd pracy (wraz z ich terminami) i działania do samodzielnej realizacji przez osobę szukającą pracy. IPD jest przygotowywany podczas indywidualnej rozmowy z osobą szukającą pracy i uwzględnia jej sytuację (miejsce zamieszkania, wykształcenie, doświadczenie zawodowe itd.), potrzeby (zainteresowanie pracą stałą albo dorywczą, wysokość wynagrodzenia itd.), możliwości i ograniczenia (np. zdrowotne, komunikacyjne). Ustawa zwiększyła częstotliwość kontaktu PUP z osobą bezrobotną stanowiąc, że musi mieć on miejsce przynajmniej raz na 30 dni (wcześniej przynajmniej raz na 60 dni). Umożliwiono przy tym PUP stosowanie preferowanej przez osoby bezrobotne częstotliwości i formy kontaktu (spotkanie w placówce, rozmowa telefoniczna albo wymiana informacji drogą elektroniczną bądź pocztową).

Ustawą wprowadzono też zmiany, dzięki którym zwiększyła się pula ofert pracy dostępnych w PUP i ePracy. Obowiązek zgłaszania ofert pracy do ePracy mają: organy władzy publicznej; organy samorządów gospodarczych i zawodowych; podmioty reprezentujące zgodnie z odrębnymi przepisami Skarb Państwa; podmioty reprezentujące państwowe osoby prawne albo osoby prawne samorządu terytorialnego oraz podmioty reprezentujące inne państwowe jednostki organizacyjne albo jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego; podmioty reprezentujące inne osoby lub jednostki organizacyjne, które wykonują zadania publiczne lub dysponują majątkiem publicznym oraz osoby prawne, w których Skarb Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub samorządu gospodarczego albo zawodowego mają pozycję dominującą w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów.

W 2025 r. odnotowano 2,5 mln wejść na stronę ePraca (średnio 22 tys. dziennie). Liczba wolnych miejsc pracy zgłoszonych do ePracy w 2025 r. sięgnęła 652 tys., natomiast w br. zgłoszono ich już 246 tys. Zgodnie ze stanem na 22 lipca br. w ePracy dostępnych jest 42 tys. miejsc pracy.

Zmiany wprowadzone ustawą obejmują ponadto:

- umożliwienie rejestracji w miejscu zamieszkania. Osoby bezrobotne mogą rejestrować się w PUP zgodnym z miejscem zamieszkania, a nie zameldowania;
- zniesienie limitu wieku w bonie na zasiedlenie. Wspieranie mobilności zawodowej osób decydujących się na podjęcie pracy poza miejscem dotychczasowego zamieszkania;
- podwyższenie stypendiów dla osób na stażach – zwiększenie wsparcia finansowego nawet do 160% zasiłku;
- nowe możliwości dla rolników, którzy mogą rejestrować się jako bezrobotni i korzystać z pełnego zakresu usług urzędu pracy, a jako przedsiębiorcy mają możliwość skorzystania ze wsparcia kształcenia ustawicznego w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS);
- rozszerzenie grupy osób, które mogą skorzystać z kształcenia ustawicznego finansowanego z KFS o wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych oraz osoby samozatrudnione;

- wspieranie aktywizacji osób w wieku starszym poprzez wprowadzenie nowych instrumentów finansowych dla pracodawców chcących zatrudniać osoby w wieku poprodukcyjnym (emerytów).

W odpowiedzi na pytanie drugie informuję, że definicja osoby bez kwalifikacji zawodowych zawarta w art. 2 pkt 2 ustawy jest w ocenie kierownictwa Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej precyzyjna i prawidłowo identyfikuje osoby nieposiadające formalnych kwalifikacji do wykonywania danego zawodu/zadań zawodowych (w tym wykształcenia wyższego). Nie oznacza to, że osoby bez kwalifikacji zawodowych nie różnią się między sobą posiadanym poziomem i typem wykształcenia, umiejętnościami, kompetencjami, preferencjami zawodowymi itd. rzutującymi na ich szanse na rynku pracy. Informacje na ten temat są zbierane w trakcie rejestracji i wykorzystywane w pośrednictwie pracy i poradnictwie zawodowym. Ewentualne problemy mogą pojawiać się w związku z faktem, iż oferty pracy trafiające do PUP dotyczą najczęściej określonego segmentu rynku pracy, przede wszystkim prac fizycznych, prostych, w określonych sektorach wymagających określonych kwalifikacji zawodowych i/lub uprawnień. Ograniczenie w wyszukiwarce ofert pracy tylko do tych, które odpowiadają preferencjom np. osób młodych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (np. atrakcyjnej pracy umysłowej, biurowej, w sektorze usług, niewymagających ani określonych kwalifikacji i umiejętności zawodowych, ani wykształcenia wyższego) może skutkować ich brakiem, co wynika z faktu, iż takie oferty pracy mogą nie być zgłaszane do PUP, ewentualnie mogą w ogóle nie występować na rynku pracy (np. oferty pracy w branży nowoczesnych technologii częściej kierowane są do osób z wykształceniem wyższym kierunkowym lub posiadających doświadczenie zawodowe w tej branży, aniżeli osób posiadających jedynie świadectwo maturalne).

Warto także podkreślić, że ustawa poszerzyła grupę beneficjentów wszystkich form pomocy (również szkoleń) o osoby poszukujące pracy, w tym wszystkie osoby pracujące bez względu na wiek, dla których dotychczasowa pomoc w aktywizacji zawodowej była bardzo ograniczona. Ponadto:

- wprowadzono (w miejsce bonu szkoleniowego dla osób do 30 r. życia) nowy bon na kształcenie ustawiczne bez ograniczeń wiekowych. W ramach bonu urząd pracy finansuje do wysokości przeciętnego wynagrodzenia należność dla instytucji szkoleniowej za realizację jednego lub kilku szkoleń, należność dla instytucji realizującej studia podyplomowe, koszty potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub koszty uzyskania dokumentów potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności;
- uatrakcyjniono też pożyczkę szkoleniową poprzez wprowadzenie pożyczki edukacyjnej o zachowanej maksymalnej wysokości 400% przeciętnego wynagrodzenia. Jej środki mogą być wykorzystane nie tylko na opłacenie szkolenia, ale też studiów podyplomowych, potwierdzenia wiedzy i umiejętności, uzyskania dokumentów potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności oraz na kontynuację nauki w formach szkolnych;
- umożliwiono umorzenie 20% kwoty pożyczki. W jej ramach nie finansuje się studiów I, II i III stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich (istnieje osobny system pożyczek studenckich poza system publicznych służb zatrudnienia);
- umożliwiono nabywanie formalnych kwalifikacji w ramach staży organizowanych przez powiatowe urzędy pracy. Nabycie takich kwalifikacji wiąże się też w wypłatą dodatku do stażu dla stażysty oraz premii dla pracodawcy, co ma zachęcać obie strony do potwierdzania umiejętności nabywanych w trakcie stażu;
- wprowadzono rozwiązania mające na celu wyposażenie urzędów pracy w narzędzia pozwalające na skuteczne wsparcie klientów w nabywaniu lub rozwijaniu umiejętności

cyfrowych, poprzez badanie kompetencji cyfrowych i oferowanie szkoleń z tego zakresu.

W wyniku wprowadzenia omawianych przepisów publiczne służby zatrudnienia dysponują rozszerzonym katalogiem form pomocy, który jest lepiej dostosowany do współczesnych wyzwań rynku pracy, a co za tym idzie zwiększonymi możliwościami udzielania wsparcia oraz skutecznego reagowania na potrzeby osób bezrobotnych i lokalnych rynków pracy. Pełna, pozwalająca na dokonanie rzetelnej oceny wprowadzonych rozwiązań ewaluacja, będzie możliwa po 31 maja przyszłego roku.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Katarzyna Nowakowska

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/